

BÍLÝ KŮŇ

V APOKALYPSE

EMANUEL SWEDENBORG

SPISY NOVÉ CÍRKVE Sv. VIII.

1753

1927

2005

www.andele-nebe.cz
www.vesmirni-lide.cz

Úsudky slavných spisovatelů o Swedenborgovi

El. Barrett-Browningová:

Jediné světlo, ozařující život posmrtný, nalézá duše moje ve Swedenborgově filosofii.

Ralph Waldo Emerson:

Někdy jsem uvažoval o tom, že by prokázal moderní kritice největší služby ten, kdo by poukázal na příbuznost mezi Shakespearem a Swedenborgem. Lidský duch jest stále ve zmatku. Touží po rozumu, touží po svatosti a jest stejně netrpěliv, je-li mu dáno jedno bez druhého. Jakž bývá u velikých lidí, zdá se i on (Swedenborg) rozmanitostí a nesmírnou velikostí svých schopností býti sjednocením několika osob, na způsob obrovských plodů, které v zahradě vyrůstají spojením čtyř nebo pěti jednotlivých květů. Jeden z missourií a mastodonů literatury, s nímž celé sbory obyčejných učenců nemohou se měřit. Jeho heroická osobnost rozechvěla taláry celé university. Naše knihy jsou nepravdivé, neboť jsou zlomky . . . ale Swedenborg jest systematický a zahrnuje celý svět v každické větě; všechny jeho prostředky jsou uspořádány, jeho schopnosti pracují s astronomickou přesností. Jeho náboženství myslí za něho a lze ho použítí universálně; on obrací je všemi směry a ono hodí se pro každý oddíl života, označujíc a vysvětlujíc všechny okolnosti.

Odvažuji se tvrditi, že jako moralista Swedenborg převyšuje veškeru chválu a jakožto přírodopysmec, psycholog a theolog může činiti mnohé a veliké nároky na vděčnost a obdiv profesionálních a filosofických fakult.

Thomas Carlyle:

. . . Přemýšlel jsem o znamenitém poselství, s nímž byl vyslán ke svým lubhiním této epochy. Byl to muž velkého, nepopsatelného vzdání, mohutného matematického rozumu a nejbohabojnějšího a nejserafínštějšího duchovního uzpůsobení; muž, který jeví se mi býti vznešeným, lásky hodným i tragickým, vyjádřiv množství myšlenek, kteréž, jestliže si je sám sobě vysvětluji, shledávám, že náleží k tomu, co jest v lidském smýšlení nejvznešenějšího a nejtrvalejšího.

Coventry Patmore:

Nikdy mne neomrzí čísti Swedenborga, - jest nezměrně hluboký a přece prostý . . . Shledáváte, že jeho díla překypují poznáním pravdy, a to v takové míře, že není jí rovna ve spisech neinspirovaných.

Stuart Mill:

Změř ho, jakožto muže vědy s Newtonem a shledáš, že se mu vyrovná velikostí ducha; s Baconem a Platonem - a on jest veliký mezi největšími filosofy; s Boerrhavem a Hallerem - a on jest v přední řadě mezi fisiology; s theologickými spisovateli a vykladači Písma, počínaje od Origena až po Adama Clarkeho - a kdo se mu vyrovná ?

**SPISY EMANUELA SWEDENBORG
(SPISY NOVÉ CÍRKVE)
Sv. VIII.**

BÍLÝ KŮŇ

V APOKALYPSE.

(kap. XIX.), jakož i

O SLOVĚ,

**O JEHO DUCHOVNÍM ČILI VNITERNÉM
SMYSLU, Z DÍLA „NEBESKÁ TAJEMSTVÍ."**

SV. I. NEBE A PEKLO.

SV. II. STYK DUŠE S TÉLEM.

SV. III. NOVÝ JERUZALÉM A JEHO NEBESKÁ NAUKA.

SV. IV. O VÍŘE.

SV. V. POSLEDNÍ SOUD A ZTROSKOTANÁ BABYLONIE.

SV. VI. O PÍSMU SVATÉM. SV. VII. O ÚČINNÉ LÁSCE.

Titul původního vydání:

DE

EQUO ALBO

DE QUO

IN APOCALYPSI, CAP. XIX.

et dein de Verbo & ejus sensu spirituali seu interno, ex Arcanis Coelestibus.

(LONDINI MDCCLVIII.)

Z LATINY PŘELOŽIL:

V Praze L. P. 1927.

NAKLADATEL JAR. IM. JANEČEK,

Král. Vinohrady. Legerova (Táborská) ul. 18.

Tiskl Alois Šašek ve Velkém Meziříčí.

Úvod

(1)

U Jana v Apokalypse *) jest Slovo [Boží] **) co do svého duchovního čili vniterného smyslu popsáno takto:

*A viděl jsem nebe otevřené a aj kůň bílý, a ten, kterýž seděl na něm, sloul Věrný a Pravý, a spravedlivě soudí i bojuje. Oči pak jeho byly jako plamen ohně, a na hlavě jeho korun ***) množství, a měl jméno napsané, kteréhož žádný neví, než on sám. A byl oděn rouchem pokropeným krví, a slověť jméno jeho Slovo Boží. A rytířstvo nebeské jeho za ním na bílých koních, jsouce oděni kmentem bílým a čistým. . . A máť na rouchu a nabedrách svých napsané jméno: Král králů a Pán pánů. (19. 11. 12. 13. 14. 16.)*

Poznámky. překladatele:

*) Apokalypsa čili Zjevení Jana, poslední kniha v bibli.

**) Výraz „Slovo“ užívaný autorem, značí vždy Slovo boží.

***) Správněji: diadémů.

Swedenborg: Bílý kůň. — 1

Co v jednotlivých věcech tohoto spisu jest obsaženo, nemůže věděti nikdo, leč jedině z vniterného smyslu [Slova Božího]. Jest patno, že každá jednotlivost cosi předobrazuje a značí — totiž nebe, že bylo otevřené, kůň že byl bílý, že na něm seděl ten, který spravedlivě soudí a bojuje, že Jeho oči byly jako plamen ohně, že na Jeho hlavě bylo korun [diadémů] množství, že měl napsané jméno, kterého nikdo neví, než On sám, že byl oděn rouchem namočeným v krvi, že rytířstvo, které jest v nebi, následovalo Jej na bílých koních, že byli oděni kmentem bílým a čistým a že na rouchu a na bedrách měl napsané jisté jméno. Jest zjevně řečeno, že to jest Slovo, a že jest to Pán, kterýž jest Slovo, neboť jest řečeno, že „Jeho jméno slove SLOVO BOŽÍ,“ a pak, že „na rouchu a na bedrách měl napsané jméno: KRÁL KRÁLŮ A PÁN PÁNŮ.“ Výkladem jednotlivých slov vychází najevo, že jest tu popisováno Slovo co do svého duchovního čili vniterného smyslu. Že nebe bylo otevřeno, předobrazuje a značí, že vniterný smysl Slova jest v nebi viděn a odtamtud na světě těmi, jimž nebe jest otevřeno. Kůň, kterýž byl bílý, předobrazuje a značí porozumívání Slovu co do jeho vniternosti. Že bílý kůň toto značí, bude zjevno z toho, co následuje. Že ten, který seděl na něm, jest Pán jakožto Slovo, tedy Slovo, jest zřejmo, neboť jest řečeno, že slověť Jeho jméno Slovo Boží. Věrným a soudícím spravedlivě nazván jest vzhledem k dobru; a Pravým a spravedlivě bojujícím nazván jest vzhledem k pravdě, neboť Pán Sám jest spravedlnost. Jeho oči jako plamen ohně značí Božskou Pravdu z Božského Dobra Jeho Božské Lásky. Mnohé diadémy na Jeho hlavě značí veškerá dobra a pravdy víry. Že měl jméno napsané, které nikdo neví, než On Sám, značí, že nikdo nemůže viděti, jaké jest Slovo ve svém vniterném smyslu, kromě Něho Samého a toho, komu On to zjevuje. Oděn rouchem, namočeným v krvi, značí Slovo v literách, na němž spácháno bylo násilí. Rytířstvo v nebesích, které jej následovalo na bílých koních, značí ty, kdož jsou v chápání Slovu co do jeho vniternosti; oblečení v bílý a čistý kmeni značí tytéž, že jsou v pravdě z dobra. Že na Jeho rouchu a bedrách bylo napsáno jméno, značí pravdu a dobro a jejich jakost. Z tohoto, jakož i z předcházejícího a z toho, co bude následovati vysvítá, že zde bylo zvěstováno, že za posledního času církve bude duchovní čili vniterný smysl Slova otevřen; a co pak bude následovati, rovněž jest tamtéž popsáno (verš 17, 18, 19, 20, 21).

Že tyto věci jsou oněmi slovy naznačeny, netřeba zde dovozovati, jelikož jednotlivě jest to ukázáno v díle „Nebeská tajemství“, jako: že Pán jest Slovo, protože jest Božská Pravda. (aA) Že Slovo jest Božská Pravda. (bA) Že jest řečeno, že Ten, Jenž seděl na koni, soudí spravedlivě a bojuje, protože Pán jest spravedlnost, a Pán jest nazván spravedlností z toho

důvodu, že On z vlastní své moci spasil lidské pokolení (cA). A že spravedlnost jest zásluhou, kteráž přísluší Jedinému Pánu (dA). Že oči jako plamen ohně značí Božskou Pravdu z Božského Dobra božské lásky jest proto, poněvadž oči značí rozum a pravdu víry (eA), a plamen ohně dobro lásky(fA). Že diadémy, kteréž byly na hlavě, značí všecko dobro a pravdu víry. (gA) Že míti jméno napsané, které nikdo neví, než On Sám, značí, že nikdo nevidí, jaké jest Slovo ve vniterném smyslu, kromě Něho Samého a komu On to zjevuje, — jest proto, že jméno značí jakost té které věci. (hA) Že býti oděn rouchem, namočeným v krvi, značí Slovo v literách, jemuž násilí bylo spácháno, jest proto, poněvadž roucho značí pravdu, která odívá dobro (iA), obzvláště pravdu v ultimu [poslední mezi], a tudíž Slovo v liteře (jA); a poněvadž krev značí násilí, nepravdou na pravdě spáchané. (kA) Že rytířstvo v nebi, kteréž následovalo Ho na bílých koních značí ty, kdož jsou v chápání Slova co do jeho vniternosti, — jest proto, poněvadž rytířstvo [vojsko] značí ty, kdož jsou v pravdě a dobru nebes a církve (lA), a kůň značí chápání (mA), a bělost značí pravdu, která jest ve světle nebeském, a tudíž vniternou pravdu. (nA) Že byli oděni v kment bílý a čistý, značí, že titíž jsou v pravdě z dobra, — a to proto, že kment, anebo to, co je z kmentu, značí pravdu původu nebeského, jež jest pravdou z dobra. (oA) Že jméno, napsané na rouchu a na bedrách značí pravdu a dobro, jakož i jejich jakost, jest proto, poněvadž roucho značí pravdu a jméno značí jakost, jako výše, a poněvadž bedra značí dobro lásky. (pA) Král králů a Pán pánů jest Pán vzhledem k Božské Pravdě a vzhledem k Božskému Dobru; Pán jest zván Králem pro Božskou pravdu. (qA) A jest Pánem zván pro Božské Dobro. (rA) Z toho vysvítá, jaké jest Slovo ve smyslu duchovním čili vniterném smyslu, a že není v něm slova, které by neznačilo něco duchovního, nebe a církve se týkajícího.

[Z díla „Nebeská tajemství“]: (aA) č. 2533, 2803, 2884, 5272, 7835. — (bA) Č. 4692, 5075, 9987. — (cA) Č. 1813, 2025—2027, 9715, 9809, 10019, 10152. — (dA) Č. 9715, 9979. — (eA) Č. 2701, 4403 —4421, 4523—4534, 6923, 9051, 10569. — (fA) Č. 934, 4906, 5215, 6314, 6832. - (gA) Č. 114, 3858, 6335, 6640, 9863, 9865, 9868, 9873, 9905. — (hA) Č. 114, 145, 1754, 1896, 2009, 2724, 3006, 3237, 3421, 6674, 9310. — (iA) Č. 1073, 2576, 5248, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536. — (jA) Č. 5248, 6918, 9158, 9212. — (kA) Č. 374, 1005, 4735, 5476 9127. — (lA) Č. 3448,7236, 7988, 8019. — (mA) Č. 3217, 5321, 6125, 6400, 6531, 6534, 7024, 6146, 8318. - (nA) Č. 3301, 3993, 4007, 5319. — (oA) Č. 5319, 9469. — (pA) Č. 3021, 4277, 4280, 9961, 10485.

(2)

V prorockých částech Slova jest kůň často jmenován, ale doposud nikdo nevěděl, že kůň značí chápání a jezdec toho, kdo chápe — a to snad proto, že se zdá býti nezvyklo a podivno, že by kůň měl nějaký takový význam v duchovním smyslu a tudíž ve Slově. Že však skutečně jest tomu tak, může býti zjevno ze mnoha míst Slova, z nichž chci zde uvésti toliko některé. V proroctví Izraelovu praví se o Danu:

„Budeť Dan jako had na cestě a jako had rohatý na stezce, štípaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět“ (I. Mojš. 49, 17, 18).

Co toto proroctví o jednom kmenu izraelském znamená, nikdo nemohl by pochopiti, kdyby nevěděl, co značí had, co kůň a co jezdec. Že jest tu naznačeno cosi duchovního, nikdo neví; co každá tato jednotlivost značí, viděti lze v díle „Nebeská tajemství“ (č. 6398 6399, 6400, 6401), kdež toto proroctví jest vysvětleno. U Abakuka:

„Ty Bože, jel jsi na koních svých, tvoje vozy jsou spása, nechal jsi vstoupiti koně své do moře“ (3, 8, 15).

Že koně zde značí cosi duchovního, jest zřejmo, poněvadž jest to řečeno o Bohu; což jiného mohlo by to znamenati, že Bůh jel na svých koních a nechal své koně vstoupiti do moře. U Zachariáše:

„V ten den bude na zvoncích koňských svatost Jehovy" (14, 20).

U téhož: *„V ten den, praví Jehova, raním všelikého koně ztrnutím, a jezdce jeho zblázněním, ale na dům Judský otevru oči své, a všechny koně národů raním slepotou" (12, 4. 5).*

Zde mluví se o zpusťování církve, které nastává, když není již porozumění pro nijakou pravdu, což jest zde popsáno koněm a jezdce; což jiného mohlo by znamenati, že všechny koně budou raněny ztrnutím, a kuň národů raněn bude slepotou? Co by církev měla s tím co společného? U Joba:

„Bůh dal mu zapomenouti na moudrost, aniž mu udělil rozumnosti, časem svým vzhůru se vznášeje, posmívá se koni i jezdci jeho (39, 17—19).

Že koněm jest zde naznačeno porozumění, jest zcela zřejmo. Podobně čteme u Davida, kde se praví:

„Vyjížděj na slově pravdy" (2. 45, 5, kromě na mnoha místech jiných.)

Kdo jinak by věděl, proč to, že Eliáš a Elizeus byli nazváni vozem Izraelovým a jeho jezdci, a proč chlapci Elizeově ukázala se hora, plná koní a ohnivých vozů, jestliže není mu známo, co značí vozy a jezdci, a co představovali Eliáš a Elizeus; neboť Elizeus řekl Eliáši:

„Otče můj, otče můj! Vozové Izraelští i jezdci jeho!" (2. Král. 2, 11. 12),

a král Joas Elizeovi:

„Otče můj, otče můj, vozové Izraelští a jezdci jeho !" (2 Král 13, 14).

A o chlapci Elizeově se praví:

„Otevřel Jehova oči služebníka toho, a viděl, a aj, hora ta plná koňů, a vozové ohniví okolo Elizea" (2 Král. 6, 17).

Že Eliáš a Elizeus nazváni byli vozem Izraele a jeho jezdce, jest proto, že oba předobrazovali Pána jakožto Slovo, a vůz značí nauku ze Slova a jezdec inteligenci; že Eliáš a Elizeus představovali Pána jakožto Slovo, lze seznati z „Nebeských tajemství" (č. 5247, 7643, 8029, 9327), a že vozy značí nauku ze Slova, tamtéž v č. 5321 a 8215.

(qA) Č. 3009,5068, 6148. - (rA) Č. 4973, 9167, 9194.

(3)

Že kuň značí poznávání rozumem [chápání], nepochází odnikud jinud, nežli z předobrazení v duchovním světě; často objevují se tam koně a jezdci na nich, jakož i vozy, a všichni tam vědí, že označují věci rozumové chápavosti a nauky. Často jsem vídal, že když někteří tam přemýšleli ze svého rozumu, jevíli se jako by jezdili na koni; jejich přemýšlení [meditatio] jest takto před jinými znázorněno bez jejich vědění. Jest tam též jisté místo, kdež scházívali se mnozí, kteříž z rozumu přemýšlejí a rozmlouvají o pravdách naukových; a když jiní se k nim přiblíží, vidí celé jejich prostranství plné vozů a koní, a nováčkové, kteří se diví, odkud toto, jsou poučeni, že tento úkaz vzniká z jejich rozumového myšlení. Ono místo zove se shromážděním [conventus] rozumových a moudrých. Byli mnou též viděni svítící koně a ohnivé vozy, když někteří byli vzneseni do nebe, což bylo známkou, že byli vyučeni v pravdách nebeské nauky, a že stali se rozumnými a tudíž byli povzneseni. Tímto viděním přišlo mi na mysl, co naznačeno jest ohnivým vozem a ohnivými koni, jimiž Eliáš byl vznesen do nebe, a co koni a ohnivými vozy, kteréž ukázali se chlapci Elizeově, když jeho oči byly otevřeny.

(4)

Ve Starých Církvích bylo dobře známo, že vozy a koně předobrazovali takovéto věci, poněvadž církve ty byly předobrazujícími, a u těch, kdož byli v nich, nauka o souvztažnostech a předobrazeních byla nejvznešenější vědou. Od těchto církví přenesla se známost o tom, že kůň značí porozumívání, k vůlním mudrcům, ba i do Řecka. Z té příčiny Řekové, když znázorňují slunce, jež učinili sídlem boha jejich rozumnosti a moudrosti, přisvojují mu vůz a čtyři ohnivé koně. A když znázorňují boha moře, tu proto, že mořem označeny jsou vědomosti, kteréž jsou z rozumu, přisvojují mu koně. A když znázorňovali vznik věd z rozumu, tu zobrazovali okřídleného koně, kterýž podkovou vyráží [ze země] pramen, u něhož stálo devatero panen, označujících vědy. Neboť ze Starých Církví bylo jim známo, že kůň značí chápání, křídla duchovní pravdu, podkova vědomosti z rozumového poznávání [chápání] a zdroj nauku, z níž jsou vědomosti. Trojanským koněm nic jiného nebylo naznačeno, nežli z jejich rozumu vzniklý výmysl, jak rozbořiti hradby. I za dnešní doby jestliže rozumové poznávání [chápání] jest znázorňováno podle způsobu oněch Starých [Církví], bývá zobrazováno letícím koněm, čili Pegasem, nauka zdrojem a vědy pannami; ale stěží kdo ví, že kůň v mystickém smyslu značí rozumové poznávání [chápání], tím méně pak kdo ví, že onen význam od starých předobrazujících církví přešel na pohany.

(5)

Poněvadž bílý kůň značí chápání Slova, a to co do jeho duchovního čili vniterného smyslu, následuje nyní to, co ve Slově a o onom smyslu ukázáno jest v díle „Nebeská tajemství“, ve kterémž jest vše, co obsaženo jest v Prvé a Druhé knize Mojžíšově, co do svého duchovního čili vniterného smyslu vysvětleno.

O SLOVĚ [BOŽÍM]

A JEHO DUCHOVNÍM ČILI VNITERNÉM SMYSLU Z DÍLA „NEBESKÁ TAJEMSTVÍ“

(6)

O nutnosti a výtečnosti Slova [Božího]

Ze světla přírody nelze ničeho věděti o Pánu, o nebi a o pekle, o životě člověka po smrti a o božských pravdách, jimiž člověk nabývá duchovního a věčného života. (sA) To jest zřejmo z toho, že mnozí, a mezi nimi učení, nevěří tomu, ačkoliv narodili se tam, kde jest Slovo a jím byli o tom poučováni. (t) Bylo tudíž nutno, aby nastalo jisté Zjevení s nebe, poněvadž člověk jest zrozen pro nebe. (uA) Proto za všech dob bylo jisté Zjevení. (vA) O různých Zjeveních, postupně daných obyvatelům této zeměkoule. (wA) U pradávných lidí, kteří žili před potopou, a jichž doba nazývána jest „zlatým věkem“, bylo bezprostřední Zjevení, a v důsledku toho Božská Pravda byla zapsána do jejich srdcí. (xA) — Starým Církvím, kteréž byly po potopě, bylo dáno historické a prorocké Slovo (yA), o kterýchžto církvích viz v díle „Nový Jeruzalém a jeho nauka“, č. 247. Historická část tohoto Slova nazvána byla „Boje Jehovy“ a prorocká část „Přísloví“. (zA) Toto Slovo co do inspirace bylo podobno našemu, ale bylo přizpůsobeno oněm církvím. (aB) Mojžíš se o něm zmiňuje. (bB) Toto Slovo však se ztratilo. (cB) Prorocká Zjevení dala se však i skrze jiné, jakž to vysvětluje z prorokování Balaamova. (dB)

Slovo jest božské v celku i v jednotlivostech. (eB) Slovo jest božské a svaté až do každého

bodů a čárky, což zkušenostmi dovozeno. (fB) Jak za dnešní doby se vysvětluje, že Slovo až do poslední čárky jest inspirováno. (gB)

Církev v užším smyslu jest tam, kde jest Slovo a kde skrze ně jest známost o Pánu, a kde božské pravdy jsou zjeveny. (hB) Z toho však nenásleduje, že ti jsou v církvi, kdož narodili se tam, kde jest Slovo, a kdež skrze ně jest známost o Pánu, nýbrž ti, kdož pravdami ze Slova Pánem se znovuzrozdají; a jimi jsou ti, kdož podle pravd, ve Slově obsažených, žijí, tudíž, kdož žijí život lásky a víry. (iB)

(sA) Č. 6944, 10318-10319, 10320. — (tA) Č. 10319. - (uA) Č. 1775. - (vA) Č. 2895. - (wA) Č. 10355, 10632. - (xA) Č. 2896. - Č. (yA) 2686, 2897 — (zA) Č. 2897. - (aB) Č. 2897 — (bB) Č. 2686, 2897 - (cB) Č. 2897 - (dB) Č. 2898 - (eB) Č. 639, 680, 10321, 10637 - (fB) Č. 1349 — (gB) Č. 1886 - (hB) Č. 3857, 10761 - (iB) Č. 6637, 10143, 10153, 10578, 10645, 10829.

(7)

Slovu může rozuměti toliko ten, kdo jest v osvětlení

Lidský rozum nemohl by pochopiti nic božského, ba ani ne duchovního, kdyby nebyl od Pána osvětlen. (jB) Proto toliko ti, kdož jsou osvětlováni, chápají Slovo. (kB) Pán těm, kdož jsou osvětlováni, skýtá, že rozumějí pravdě, a že vědí, jak si vysvětliti zdánlivě odporující si věci. (lB) Slovo ve svém literním smyslu zdá se jako by bylo nedůsledné a někde jako sobě odporující. (mB) A proto od těch, kdož nejsou osvětlováni, může býti vysvětlováno a přitaheno k potvrzování jakéhokoliv mínění a bludu a k obhájení kterékoliv světské a tělesné náklonnosti. (nB) Ti jsou osvětlováni ze Slova, kdož čítají je z lásky k pravdě a dobru, nikoliv však ti, kdož čítají je z lásky ke slávě, k zisku, ke cti, tedy z lásky k sobě. (oB) Ti jsou osvětlováni, kdož jsou v dobru života a z toho v náklonnosti k pravdě. (pB) Ti jsou osvětlováni, jejichž vnitro jest otevřeno, tudíž ti, kteříž co do svého vnitřního člověka mohou býti do světla nebeského povzneseni. (qB) Osvětlování jest skutečným otevřením vnitřnosti mysli a tudíž i povznesením ve světlo nebeské. (rB) U těch, kdož pokládají Slovo za svaté, vyplývá svatost ze vnitřnosti t. j. skrze vnitřnost od Pána, ačkoliv o tom nevědí. (sB) Ti jsou osvětlováni a spatřují pravdu ve Slovu, kdož jsou vedeni Pánem nikoliv však ti, kdož jsou vedeni sami sebou. (tB) Pánem vedeni jsou ti, kdož milují pravdu, poněvadž jest pravdou, a jimi jsou rovněž ti, kdož rádi žijí podle božských pravd. (uB) Slovo činěno jest u člověka živým podle jeho je života lásky a víry. (vB) To, co jest odvozeno zvláštní inteligence, nemá v sobě života, poněvadž z propria člověka nepochází nic dobrého. (wB) Nemohou býti osvětleni ti, kdož velice se utvrdili v nepravdivé nauce. (xB)

(jB) Č. 2196, 2203, 2209, 2654 - (kB) Č. 10323 — (lB) Č. 9382, 10659 — (mB) Č. 9025. - (nB) Č. 4783, [? 4738], 10339. [? 103301, 10401, [? 10400] - (oB) Č. 9382, 10548, 10549, 10550, [? 10551], - (pB) Č. 8694 — (qB) Č. 10401, [? 10400], 10402, 10691, 10694 — (rB) Č. 10330 — (sB) Č. 6789 — (tB) Č. 10638 — (uB) Č. 10578, 10645, 10829 — (vB) Č. 1776 — (wB) Č. 8941, 8944 - (xB) Č. 10640.

Jest to rozum, kterýž jest osvětlován. (yB) Rozum jest přijímačem pravdy. (zB) O každé nauce církevní existují představy rozumu a myšlení, z toho vznikajícího a podle nich nauka jest chápána. (aC) Představy člověka pokud žije na světě, jsou přírodní, poněvadž tehdy člověk myslí přírodně; avšak v těch, kdož jsou v náklonnosti ku pravdě proto, že jest pravdou, jsou přece jen skryty představy duchovní, a do nich člověk přichází po smrti. (bC) Bez představ rozumu a z něho odvozeného myšlení, nemůže býti nijakého chápání některého předmětu. (cC) Představy o věcech víry jsou ve příštím životě otevřeny, a tam andělé seznávají, jaké jsou, a člověk pak jest připojen k jiným podle oněch představ, pokud pocházejí z náklonnosti, příslušící lásce. (dC) Proto Slovu nerozumí než rozumový člověk;

neboť věřití něčemu bez představy dotyčné věci a bez rozumového uvážení, jest toliko zapamatováním si slov, což postrádá jakéhokoliv života, příslušícího vnímavosti a náklonnostem, a tudíž není věrou. (eC) jest to literární smysl Slova, kterýž jest osvěcován (fC)

(yB) Č. 6608, 9300 — (zB) Č. 6222, 6608, 10659. - (aC) Č. 3310, 3825 - (bC) Č. 3310, 5510, 6201, 10236, [? 10237], 10240, 10550, [? 10551] - (cC) Č. 3825 - (dC) Č. 1869, 3320, [? 3310], 5510, 6201, 8885 — (eC) Č. 2533 — (fC) Č. 3619. 9824, 9905, 10548

(8)

Slovu nemůže býti porozuměno jinak, nežli naukou ze Slova

Nauka církve má býti ze Slova. (gC) Slovo bez nauky jest nesrozumitelné. (hC) Pravá nauka jest svítilnou těm, kdož čtou Slovo. (iC) Pravá nauka má býti od těch, kdož jsou v osvětlení od Pána. (jC) Slovo stává se srozumitelným naukou, vytvořenou tím, kdož jesto svícen. (kC) Ti, kdož jsou v osvětlení, tvoří sobě ze Slova nauku. (lC) Rozdíl mezi těmi, kdož vyučují a sami se učí z nauky církve, a mezi těmi, kdož činí tak z pouhého literárního smyslu Slova; jaký rozdíl ten jest. (mC) Ti, kdož jsou v literárním smyslu Slova bez nauky, nedospívají k chápání božských pravd. (nC) Upadávají ve mnohé omyly. (oC) Ti, kdož jsou v náklonnosti ku pravdě pro pravdu samu, když dospějí a mohou ze svého rozumu seznávat, prostě nesetrvávají v naukách své církve, nýbrž bádají ve Slově, zda jsou pravé. (pC) Jinak pravda každého člověka byla by odvozena od jiného člověka, a z rodné jeho země, buď že narodil se jako Žid, anebo Řek. (qC) Nicméně však, to, co z literárního smyslu Slova stalo se věcí víry, nesmí býti zahlazeno [dříve], leč po nabytí plné intuice. (rC)

(gC) Č. 3464, 5402, 6832, 10765, [? 10763] — (hC) Č. 9025, 9409, 9424, 9430, 10324, 10431, 10582 — (iC) Č. 10401, [? 10400]. - (jC) Č. 2510, 2516, 2519, 2424 [? 9424], 10105 — (kC) Č. 10324 — (lC) Č. 9382, 10659 — (mC) Č. 9025 — (nC) Č. 9409, 9410, 10582 — (oC) Č. 10431 — (pC) Č. 5402, 5432, 6047 — (qC) Č. 6047 — (rC) Č. 9039

Pravá nauka církve jest naukou účinné lásky a víry. (sC) Nauka víry nevytváří církev, nýbrž život víry, jímž jest účinná láska. (tC) Nauky nejsou ničím, jestliže podle nich se nežije, a každý mohl by věděti, že jsou dány pro život a nikoliv pro paměť a z toho odvozeného myšlení. (uC) Za dnešní doby v církvích jest nauka víry a nikoliv nauka účinné lásky, a nauka účinné lásky jest odkázána do vědy, nazvané morální theologie. (vC) Církev byla by jediná, kdyby podle života, a tudíž podle účinné lásky bylo souzeno, kdo jest příslušníkem církve. (wC) Nauka účinné lásky převyšuje nauku víry, odloučené od účinné lásky. (xC) Ti, kdož nevědí ničeho o účinné lásce, nevědí nic o tom, co jest nebeské. (yC) Ti, kdož mají toliko nauku víry a nikoliv účinné lásky, upadají do bludů, o nichž rovněž promluveno. (zC) Ti, kdož jsou toliko v nauce víry a nikoliv v životě víry, jímž jest účinná láska, bývali dříve nazýváni neobřezanými, anebo Filištínskými. (aD) U Starodávných byla nauka lásky k Pánu a účinné lásky k bližnímu, a nauka víry byla jim podřízena. (bD)

(sC) Č. 2417, 4766, 10763, 10765 — (tC) Č. 809, 1798, 1799, 1834, 4468, 4677, 4766, 5826, 6637 - (uC) Č. 1515, 2049, 2116 — (vC) Č. 2417. - (wC) 1285, 1316, 2982, 3267, 3445, 3451, 3452 — (xC) 4844 - (yC) Č. 2435 — (zC) Č. 2417, 2383, 3146, 3325, 3412, 3413, 3416, 3773, 4672, 4730, 4783, 4925, 5351, 7623—7677 [? 7627], 7752—7762, 7790, 8094, 8313, 8530, 8765, 9186, 9224, 10555 - (aD) Č. 3412, 3413, 3463, 8093, 6313, 9340 — (bD) Č. 2417, 3419, 4844, 4955.

Nauka, vytvořená osvětlenou osobou, může býti pak potvrzena věcmi rozumovými a vědeckými, a tudíž tím plněji může jí býti rozuměno a může býti upevněna. (cD) Více o tomto předmětu viz v díle „Nový Jeruzalém a jeho nebeská nauka“ v č. 51. Ti, kdož jsou ve víře, odloučené od účinné lásky, chtějí, aby každý článkům víry prostě věřil, bez jakékoliv

rozumové intuice. (dD) *Není věcí moudrého člověka, potvrzovati nějaké dogma, nýbrž viděti, zda totéž jest pravé, prve než bude potvrzováno; a to děje se u těch, kdož jsou v osvícení.* (eD) *Světlo utvrzování se [v něčem] jest světlem přírodním, nikoliv duchovním, a vyskytuje se i u zlých.* (fD) *Vše, i nepravdivé, může býti odůvodněno tak, že se jeví jako pravdivé.* (gD) (cD) Č. 2553, 2719, 2720, 3052, 3310, 6074 — (dD) Č. 3394 — (eD) Č. 1017, 4741, 7012, 7680, 7950 — (fD) Č. 8780 - (gD) Č. [2482, 2490], 5033, 6865, 8321 [? 8521].

(9)

Ve Slově jest duchovní smysl, zvaný vniterným smyslem

Nikdo nemůže věděti, co jest duchovní čili vniterný smysl Slova, neví-li, co jest souvztažnost. (hD) *Vše v celku i v jednotlivostech, ba i nejmenší věc, která jest v přírodním světě, souvztaží s duchovními věcmi a tudíž je i značí.* (iD) *Duchovnost, s níž přírodnost souvztaží, nabývá v přírodnosti jiné tvárnosti, takže není poznávána.* (jD) *Téměř nikdo neví, kde jest božskost ve Slově, ač táž jest v jeho vniterném a duchovním smyslu, o němž doposud se nevědělo co jest.* (kD) *Mystický obsah Slova není nic jiného, nežli to, co obsahuje jeho vniterný čili duchovní smysl, v němž jedná se o Pánu, o oslavení Jeho Člověčenství, o Jeho království a o církvi, nikoliv však o věcech přírodních, kteréž jsou ve světě* (lD) *Prorocké části [Slova] na mnoha místech jsou nepochopitelné a tak nebyly by k nijakému užítu bez vniterného smyslu; příklady ukázáno.* (mD) *Jakož i co značí bílý kůň v Apokalypse.* (nD) *Co klíče království nebeského, dané Petrovi.* (oD) *Co tělo, krev, chléb a víno ve Večeři Páně.* (pD) *Co proroctví Jakubova o jeho synech ve 49. kapitole* (qD) *Co mnohá proroctví o Judovi a Israelovi, jichž nelze na tento národ vztahovati, a kteráž nesouhlasí podle literárního smyslu.* (rD) *Kromě mnoha jiného.* (sD) *Co jest souvztažnost, lze dále seznati v díle „Nebe a peklo“ č. 87—102, č. 103 až 115 a č. 303-310.*

O vniterném čili duchovním smyslu Slova v ohledu všeobecném. (tD) *Ve Slově v celku i v jednotlivostech jest vniterný smysl.* (uD) *Toto však nejeví se v literárním smyslu, nýbrž jest vniterně v něm obsaženo.* (vD)

(hD) Č. 2895, 4322 — (iD) Č. 2890—2893, 2897—3003, 3213—3227 — (jD) Č. 1887, 2395 [? 2396], 8920 — (kD) Č. 2980 [? 2899], 4989 — (lD) Č. 4923 — (mD) Č. 2608, 8020, 8398 — (nD) Č. 2760 a dále. — (oD) *Předmluva ke 22. kap. I. knihy Mojžíšovy a č. 9410* — (pD) Č. 8682 - (qD) Č. 6306, 6333-6465 - (rD) Č. 6331 [? 6333], 6361, 6415, 6438, 6444 — (sD) Č. 2608 - (tD) Č. 1767-1777, 1869-1679 — (uD) Č. 1143, 1984, 2135, 2333, 2395, 2495, 2619 — (vD) Č. 4442.

(10)

Vniterný smysl Slova jest hlavně pro anděly, a rovněž i pro lidi

Aby bylo známo, co jest vniterný smysl, jaký jest a jakého jest původu, budiž to zde povšechně pověděno. Myšlení a mluvení v nebi jest jiné, nežli na světě; v nebi jest duchovní, na světě přírodní; jestliže tudíž člověk čte Slovo, tu andělé, kteří jsou při člověku, chápou je duchovně, kdežto lidé chápou je přírodně; jsou tedy andělé ve vniterném smyslu, kdežto lidé ve smyslu zevnějším, nicméně však přece jen souvztažností tvoří jedinnost. Že andělé nejen duchovně myslí, nýbrž i duchovně mluví, že jsou při člověku a že spojení s nimi děje se Slovem, viz v díle „Nebe a peklo“, tam, kde pojednáváno jest o moudrosti andělů nebeských (č. 265—275). O je jich řeči č. 291—302). A o spojení skrze Slovo (č. 303-310).

Slovu rozumějí andělé jinak, nežli lidé na zemi, a pro anděly jest smysl vniterný čili duchovní, pro lidi pak smysl zevnější čili přírodní. (wD) Andělé chápají Slovo ve vniterném smyslu, a nikoliv ve smyslu zevnějším, — ze zkušenosti těch, kteří rozmlouvali se mnou s nebe, když jsem četl Slovo. (xD) Představy myšlení jakož i řeči andělů jsou duchovní, ale představy a řeč lidí jsou přírodní; proto jest vniterný smysl, jenž jest duchovní, pro anděly; zkušeností objasněno. (yD) Literní smysl Slova však přece jen slouží duchovním představám andělů za prostředek, na ten způsob, jako slova řeči u lidí slouží představě o té které věci. (zD) To, co přísluší duchovnímu smyslu Slova, spadá v oblast nebeského světla a tudíž v chápavost andělů. (aE) Tudíž to, co andělé ze Slova chápají, jest jiní drahocenné. (bE) Andělé také nerozumějí jedinému výrazu z doslovného smyslu Slova. (c) Právě tak nejsou jim známy jména osob a míst, vyskytujících se ve Slově. (dE) Jména nemohou proniknouti do nebe, aniž mohou býti tam vyslovena. (e) Všecka jména ve Slově značí jisté věci a v nebi přeměňují se v představy věcí. (fE) Rovněž tak andělé myslí otažitě od osob. (gE) Že vniterný smysl Slova jest ušlechtilý [elegant] i tehdy, kdy běží jen o pouhá jména, ukázáno jest na příkladech ze Slova. (hE) Mnohá jména svým porádím, v němž se vyskytují, vyjadřují v duchovním smyslu jistou věc. (iE) Podobně i všechny číslice ve Slově značí jisté věci. (jE) — II. duchové chápají Slovo v duchovním smyslu, a to v té míře, jak jejich vnitro jest otevřeno nebi. (kE) — Literní smysl Slova, kterýž jest přírodní, ihned proměněn jest ve smysl duchovní u andělů, poněvadž jest tu souvztažnost. (lE) — A to, aniž by tito slyšeli nebo věděli, co jest ve smyslu literním čili zevnějším. (mE) Jest tudíž literní čili zevnější smysl toliko u lidí a nepokračuje dále. (nE)

(wD) Č. 1687, 2395 — (xD) Č. 1769, 1770, 1771, 1772 — (yD) Č. 2143 - (zD) Č. 2143 - (aE) Č. 2618, 2619, 2629, 3086 - (bE) Č. 2540, 2541, 2545, 2551 — (cE) Č. 64, 65, 1434, 1929 — (dE) Č. 1434, 1888, 4442, 4480 — (eE) 1876, 1888 — (fE) Č. 768, 1888, 4310, 4442, 5225, 5287, 10329 - (gE) Č. 6613 [? 6653], 8343, 8985, 9007 - (hE) Č. 1224, 1888, 2395 - (iE) Č. 5095 — (jE) Č. 482, 487, 647, 648, 755, 813, 1963, 1988, 2075, 2252, 3252 [? 3152], 4264, 6175, 9488, 9659, 10217, 10253 — (kE) Č. 1771 — (lE) Č. 5648 — (mE) Č. 10215 — (nE) Č. 2015.

Jest vniterný smysl Slova a rovněž i smysl nejvniternější čili nejvyšší, o němž jest pojednáváno. (oE) Duchovní andělé, totiž ti, kteříž jsou v duchovním království Páně, chápají Slovo ve smyslu vniterném, a nebeští andělé, totiž ti, kteříž jsou v nebeském království Páně, chápají Slovo ve smyslu nejvniternějším. (pE)

Slovo jest pro lidi a rovněž pro anděly, jsouc přizpůsobeno oběma. (qE) Slovo jest pojátkem nebes a země. (rE) Spojení nebe se člověkem děje se Slovem. (sE) Proto Slovo nazýváno smlouvou [foedus] (tE), poněvadž smlouva značí spojení. (uE) Ve Slově jest vniterný smysl, poněvadž Slovo od Pána skrze trojí nebe sestoupilo až ke člověku. (vE) A tak stalo se přizpůsobeným andělům tří nebes a rovněž tak i lidem. (wE) To jest příčinou, že Slovo jest božské. (xE) A jest svaté. (yE) A jest duchovní. (zE) A jest Božským inspirováno. (aF) A to jest inspirací. (bF)

(oE) 9407, 10604, 10614, 10627 - (pE) Č. 2157, 2275 - (qE) Č. 7381, 8862, 10322 — (rE) Č. 2310, 2495, 9212, 9216, 9357 - (sE) Č. 9396, 9400, 9401, 10452 — (tE) Č. 9396 - (uE) Č. 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804, 8767, 8778, 9396, 10632 — (vE) Č. 2310, 6397 [? 6597] - (wE) Č. 7381, 8862 — (xE) Č. 9280, 4989 — (yE) Č. 10276 — (zE) Č. 4480 — (aF) Č. 9094 — (bF) Č. 9094.

I člověk, který jest znovuzrozen, skutečně jest ve vniterném smyslu Slova, ačkoliv o tom neví, poněvadž jeho vniterný člověk jest otevřen, který má duchovní chápání. (cF) Ale u něho duchovnost Slova vplývá do přírodních představ, a tak jest předobrazena přírodně, poněvadž pokud žije na světě, přemýšlí, pokud se týče chápání, v přírodním člověku. (dF) Proto světlo pravdy u těch, kdož jsou osvécováni, jest z jejich vniternosti, to jest skrze vniternost od Pána. (eF) Toutéž cestou svatost vplývá i k těm, kdož mají Slovo za svaté. (fF) Poněvadž

znovuzrozený člověk jest skutečně ve vnitřním smyslu Slova a v jeho svatosti, třeba že o tom neví, proto po smrti vstupuje do něho jako by sám sebou a nesetrvává v literárním smyslu. (gF)

Představy vnitřního člověka jsou duchovní, ale člověk, pokud žije na světě, nevšímá si jich [non animadvertat illas], poněvadž jsou uvnitř jeho přírodního myšlení, jemuž dodávají rozumovou schopnost. (hF) Ale člověk po smrti vstupuje do těchto svých [duchovních představ], poněvadž jsou vlastnictvím jeho ducha, a z nich pak nejen že myslí, nýbrž i mluví. (iF) Z tohoto důvodu bylo řečeno, že člověk znovuzrozený neví, že jest v duchovním smyslu Slova, a že odtamtud jest jeho osvětlení.

(cF) Č. 10401 [? 10400] - (dF) C. 5614 - (eF) Č. 10691, 10694 — (fF) Č. 6789 — (gF) Č. 3226, 3342, 3343 — (hF) Č. 10236 [? 10237], 10240, 10550 [? 10551] — 1(iF) C. 2470, 2478, 2479, 10568, 10604.

(11)

Ve vnitřním čili duchovním smyslu Slova jsou nesčetná tajemství

Slovo obsahuje ve vnitřním smyslu nesčetné věci, kteréž převyšují lidskou chápavost. (jF) Obsahuje též věci nevyjádřitelné a nevysvětlitelné (kF), kteréž postřehovány jsou [sistuntur] toliko anděly a jimi j jsou chápány. (lF) Vnitřní smysl Slova obsahuje tajemství nebeská, vztahující se k Pánu a k Jeho království na nebi a na zemi. (mF) Tato tajemství nejví se ve smyslu liter. (nF) Mnohé věci, které jsou u proroků, jeví se jako nesouvislosti, avšak ve vnitřním smyslu souvisejí v krásných řadách. (oF) Ani jediné slovo, ba ani jediná čárka v jeho původním jazyce není ohla by v literárním smyslu Slova chyběti bez porušení ve vnitřním smyslu, a proto Božskou Prozřetelností Páně zachovalo se Slovo až na každou čárku neporušené. (pF) Jsou nesčetné věci vstřípeny v každé jednotlivosti Slova (qF), a v každém výrazu. (rF) Nesčetné věci jsou v modlitbě Páně a v každé její jednotlivosti. (sF) A v přikázáních Desatera, v jehož zevnější smyslu přece jsou též takové věci, které jsou známy každému národu beze Zjevení. (tF) V každé čárce [corniculo] písmen Slova v původní řeči jest svatost, což s nebe bylo ukázáno (viz v díle „Nebe a peklo“, č. 260, kdež vysvětlena slova Páně, že ani „jediná tečka nebo čárka nepomine ze zákona“ [Mat. 5, 18]).

(jF) Č. 3085, 3086 — (kF) Č. 1965 — (lF) Č. 167 - (mF) Č. 1-4, 937 - (nF) Č. 937, 1502, 2161 - (oF) Č. 7153, 9022 — (pF) Č. 7933 — (qF) Č. 6637 [? 6617], 8920 — (rF) Č. 1689 [? 1869] — (sF) Č. 6619 — (tF) Č. 8867, 8900.

Ve Slově, zejména v části prorocké, vyskytá se dvojnost výrazů, zdánlivě pro jednu a tutéž věc; ale jeden z nich vztahuje se k dobru, druhý ku pravdě. (uF) Ve Slově dobro a pravda jsou podivuhodně spojeny, a tato jejich spojitost jest zjevná toliko tomu, kdo zná vnitřní smysl. (vF) A tak ve Slově a v každé jeho jednotlivosti jest manželství božské a manželství nebeské. (wF) Božské manželství jest manželstvím Božského Dobra a Božské Pravdy, tudíž Pána v nebesích, ve kterémž tam jediné jest ono manželství. (xF) Ježíšem rovněž naznačeno jest Božské Dobro a Kristem Božská Pravda, a tak oběma božské manželství v nebi. (yF) Toto manželství jest v každé jednotlivosti Slova v jeho vnitřním smyslu, a tudíž jest v něm Pán vzhledem k Božskému Dobru a Božské Pravdě. (zF) Manželství dobra a pravdy od Pána v nebi a v církvi jest to, co slově nebeským manželstvím. (aG) Tudíž v tomto ohledu Slovo jest téměř [quasi] nebem. (bG) Nebe bývá ve Slově přirovnáváno k manželství, a to pro manželství dobra a pravdy v něm. (cG)

Vnitřní smysl jest vlastní pravou naukou církve. (dG) Ti, kdož rozumějí Slovu podle vnitřního smyslu, znají pravou nauku církve, poněvadž ji obsahuje vnitřní smysl. (eG) Vnitřnost Slova jest též vnitřností církve, jakož i vnitřností bohoslužby. (fG) Slovo jest

naukou lásky k Pánu a účinné lásky k bližnímu. (gG)

(uF) Č. 683, 707, 2516, 8339 - (vF) Č. 10554 — (wF) Č. 683, 793, 801, 2173, 2516, 2712, 5138, 7022 — (xF) Č. 3004, 3005, 3009, 4158 [? 5138], 5194, 5502, 6343, 7945, 8339, 9263, 9314 - (yF) Č. 3004, 3005, 3009 — (zF) Č. 5502 — (aG) Č. 2508, 2618, 2803, 3004, 3211, 3952, 6179 — (bG) Č. 2173, 10126 — (cG) Č. 2758, 3132, 4434, 4834 [? 4835] - (dG) Č. 9025, 9430, 10401 [? 10400] - (eG) Č. 9025, 9130, 10401 [? 10400] - (fG) Č. 10460 - (gG) Č. 3419, 3420.

Slovo v liteře jest jakoby oblakem, a ve vniterném smyslu jest slávou. (hG) Oblaka také ve Slově značí Slovo v literním smyslu, a sláva značí Slovo ve vniterném smyslu. (iG) To, co jest v literním smyslu, má se k tomu, co jest ve vniterném smyslu jako hrubá projekce kolem hlazeného optického válce [dalekohledu], z níž přece jen ve válci vznikne krásný obraz člověka. (jG) V duchovním světě ti, kdož chtějí a uznávají toliko literní smysl, jsou představováni znetvořenou stařenou, ti, kdož přijímají a uznávají zároveň též vniterný smysl, pannou, krásně oděnou. (kG) Slovo ve svém celém souboru jest obrazem nebe, poněvadž Slovo jest Božská Pravda, a Božská Pravda vytváří nebe, a nebe představuje jediného člověka, a proto v tomto ohledu Slovo jest jakoby obrazem člověka. (lG) Že nebe ve svém souboru představuje člověka, viz v díle „Nebe a peklo“ č. 59—67, a že od Pána vycházející Božská Pravda vytváří nebe, č. 126-140, 200-212. Slovo krásně a působně jeví se andělům v nejkrásnějších a nejpůsobnějších formách. (mG) Literní smysl jest jako tělo a vniterný smysl jako duše tohoto těla. (nG) Proto Slovu dostává se života z vniterného smyslu. (oG) Slovo jest bez poskvrny [purum] ve smyslu vniterném, nejeví se však takovým ve smyslu literním. (pG) To, co jest v literním smyslu, jest svatým od vniternosti. (qG)

(hG) Předmluva k 18. kap. I. knihy Mojžíšovy a č. 5922, 6343, kdež vysvětleno, že **Pán přijde v oblacích nebeských se slávou**. (iG) Předmluva k 18. kap. 1. knihy Mojžíšovy a č. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8781, 9430, 10551, 10574 — (jG) Č. 1871 - (kG) Č. 1774 - (lG) Č. 187 [? 1871] — (mG) Č. 1767, 1768 - (nG) Č. 8943 - (oG) Č. 1405, 4857 - (pG) Č. 2362, 2396 [? 2395] - (qG) Č. 10126, 10728.

V historických částech Slova jest rovněž vniterný smysl, ale uvnitř jich. (rG) Tudíž historické části Slova právě tak, jako prorocká obsahují nebeská tajemství. (sG) Andělé nechápají to historicky, nýbrž dogmaticky, poněvadž chápají to duchovně. (tG) Vniterná tajemství, obsažená v historických částech, méně jeví se člověku nežli ta, jež jsou v prorockých částech, a to proto, poněvadž mysl jest v pozorování a uvažování historických věcí. (uG)

Dále ukázáno, jaký jest vniterný smysl Slova. (vG) Vysvětleno přirovnáním. (wG)

(rG) Č. 4989 - (sG) Č. 755, 1659, 1709, 2310, 2333 - (tG) Č. 6884 - (uG) Č. 2176, 6597 — (vG) Č. 1756, 1984, 2004, 2663, 3033, 7089, 10604, 10614 — (wG) č. 1873.

(12)

Slovo psáno jest v souvztažnostech a tudíž v předobrazích

Slovo co do literního smyslu psáno jest v pouhých souvztažnostech, tudíž pomocí takových věcí, kteréž předobrazují a značí duchovní věci, které jsou nebe a církve. (xG) To stalo se pro vniterný smysl v každé jednotlivosti. (yG) A tudíž pro nebe, ježto ti, kteříž jsou v nebi, nerozumějí Slovu podle jeho doslovného smyslu, kterýž jest přírodní, nýbrž podle vniterného smyslu, kterýž jest duchovní. (zH) Pán mluvil pomocí souvztažností, předobrazení a značení, protože mluvil z Božství. (aH) Pán takto mluvil ke světu a zároveň k nebi. (bH) To, co Pán promlouval, pronikalo celé nebe. (cH) Historické části Slova jsou předobrazeními a

jednotlivé výrazy značením. *(dH)* Slovo nemohlo býti psáno jiným slohem, aby skrze ně bylo obecenství a spojení s nebem. *(eH)* Velice se mýlí ti, kdož Slovem pohrdají pro jeho zdánlivě prostý a drsný sloh, a kteří myslí, že by Slovo přijímali, kdyby bylo psáno jiným slohem. *(fH)* Rovněž i způsob psaní a sloh Nejstarších*) dál se pomocí souvztažností a předobrazení. *(gH)* Moudří mezi Starými**) měli požitky ze Slova pro předobrazení a značení, v něm se vyskytující, — ze zkušenosti. *(hH)* Kdyby byl člověk Nejstarší Církve četl Slovo byl by zřetelně viděl i věci, které jsou ve vnitřním smyslu, ale nejasně ty věci, které jsou ve smyslu zevnější. *(iH)* Synové Jakubovi byli vedeni do země Kanaan, poněvadž všechna místa v této zemi stala se od doby Nejstarších předobrazujícími. *(jH)* A tudíž Slovo mohlo býti psáno zde, kdež jednotlivá místa pojmenována byla s ohledem na smysl vnitřní. *(kH)* Nicméně však Slovo co do zevnějšího smyslu bylo měněno vzhledem k onomu národu, nikoliv však co do vnitřního smyslu. *(lH)* Uvedena jsou mnohá místa ze Slova, onoho národa se týkající, jimž však musí býti rozuměno podle vnitřního smyslu, tedy jinak než podle liter. *(mH)* Poněvadž onen národ předobrazoval církev, a poněvadž Slovo bylo psáno u něho a jeho se týkalo, proto božsko-nebeské věci naznačeny jsou jeho jmény, jako Rubeném, Simeonem, Levim, Judou, Efraimem, Josefem, jakož i ostatními; a Judou ve vnitřním smyslu označen Pán vzhledem k nebeské lásce, jakož i Jeho nebeské království. *(nH)*

(xG) Č. 1404, 1408, 1409, 1540, 1619, 1659, 1709, 1783, 2179, 2763, 2899 - *(yG)* Č. 2899. - *(zG)* Č. 2899 — *(aH)* Č. 9049, 9063, 9086, 10126, 10728 — *(bH)* Č. 2533, 4807, 9049, 9063, 9086 — *(cH)* Č. 4637 - *(dH)* Č. 1540, 1659, 1709, 1783, 2687 [? 2607] - *(eH)* Č. 2899, 6943, 9481 - *(fH)* Č. 8783 — *(gH)* Č. 605, 1756, 9942 — *) **) Příslušníků Nejstarší a Staré Církve. *(Pozn. překl.).* - *(hH)* Č. 2592, 2593 - *(iH)* Č. 449 [? 4493], *(jH)* Č. 1585, 3686, 4441 [? 4447], 5136, 6516 — *(kH)* Č. 3686, 4447, 5136, 6416 [? 6516] - *(lH)* Č. 10453, 10461, 10603, 10604 - *(mH)* Č. 7051 - *(nH)* Č. 3654, 3881, 3583, 5782, 6362-6382.

Aby bylo známo, co jsou a jaké jsou souvztažnosti a jaká jsou předobrazení ve Slově, budiž o tom něco pověděno. Všecky věci, které souvztaží, zároveň i předobrazují a tudíž i cosi značí, takže souvztažnosti a předobrazení jsou jedinou věcí. *(oH)* Co jsou souvztažnosti a předobrazení, ukázáno ze zkušenosti a na příkladech. *(pH)* Nauka o souvztažnostech a předobrazeních byla hlavní naukou u Starých *(qH)*, zejména u národů východních. *(rH)* A byla v Egyptě více, nežli u jiných národů. *(sH)* Rovněž byla u pohanů, jako v Řecku a jinde. *(tH)* Dnes však náleží k zapomenutým vědám, zejména v Evropě. *(uH)* Nicméně však ona nauka převyšuje všechny nauky, ježto bez ní nelze rozuměti Slovu, ani co značí obřady židovské církve, o nichž se mluví ve Slově, aniž může býti seznáno, jaké jest nebe, co jest duchovnost, která jest to s vlivem duchovnosti do porodnosti a s vlivem duše do těla, jakož i mnohé jiné věci. *(vH)* Veškeré věci, jež objevují se u duchů a andělů, jsou předobrazeními, podle souvztažnosti. *(wH)* Nebe jest plno předobrazení. *(xH)* Čím dále uvnitř nebe, tím předobrazení jsou krásnější a dokonalejší. *(yH)* Předobrazení tam jsou skutečnými jevy, poněvadž jsou ze světla nebeského, jež jest Božská Pravda, a ta jest vlastní podstatou existence všech věcí. *(zH)*

(oH) C. 2896, 2897, 2179 [? 2971], 2987, 2989, 2990, 3002, 3225 - *(pH)* C. 2703 [? 2763], 2987-3002, 3213-3226, 3337-3352, 3472-3485, 4218-4228, 9280 - *(qH)* Č. 3021, 3419, 4280, 4749, 4844, 4964, 4965, [? 4966], 6004, 7729, 10252 - *(rH)* Č. 5702, 6692 7097, 7779, 9391, 10252, 10407 - *(sH)* Č. 5702, 6692, 7097, 7779 9391, 10407 - *(tH)* Č. 2762, 7729 - *(uH)* Č. 2894, 2895 [? 2896], 2994, 3630, 3632, 3747, 3748, 3749, 4581, 4966, 10252 - *(vH)* C. 4180 [? 4280] na místech výše jmenovaných. — *(wH)* Č. 1971, 3213—3226, 3457, 3475, 3485, 9481, 9574, 9576, 9577 — *(xH)* Č. 1521, 1532, 1619 — *(yH)* Č. 3475 - *(zH)* Č. 3485.

Příčina, proč vše vůbec a každá jednotlivá věc zvláště, která jest v duchovním světě, má předobrazení ve světě přírodním, jest ta, že to, co jest vnitřní, odívá se ze zevnějšího tím, co jest s ním souhlasné, a tím stává se viditelným a zjevuje se. *(aI)* Tudíž konečný účel odívá se souhlasným, aby v nižší sféře stal se příčinou a pak stal se účinkem v ještě nižší sféře, a jestliže konečný účel skrze příčinu stává se účinkem tu stává se viditelným čili jeví se před

očima. *(bl)* To lze vysvětliti vlivem duše v tělo, že totiž duše v těle odívá se takovými věcmi, skrze něž vše, co myslí a chce, může se státi viditelným a jeviti se; pročez myšlení, jestliže vplývá do těla, zobrazuje se takovými posunky a pohyby, kteréž souvztaží. *(cl)* Náklonnosti, které přísluší mysli, zjevně předobrazeny jsou v obličejí různými jeho výrazy, takže mohou tam býti spatřeny. *(dl)* Z toho vysvítá, že jak v celku tak v jednotlivostech přírody skrývá se vnitřní příčina a konečný účel z duchovního světa. *(cl)* Poněvadž to, co jest v přírodě, jest konečným účinkem, v němž jest to, co bylo dřívější. *(dl)* Vnitřní věci jsou tím, co je předobrazováno, a zevnější věci tím, co předobrazuje. *(el)* Více o souvztažnostech a předobrazování lze seznati v díle „Nebe a peklo“, kdež jest promlouváno o souvztažnosti všech věcí nebes se všemi částmi člověka, č. 87—102; o souvztažnosti nebe se všemi věcmi země, č. 103—115, a o předobrazování a zjevech v nebi, č. 170-176.

Ježto všechny věci v přírodě jsou předobrazováními věcí duchovních a nebeských, proto za starých dob byly církve, v nichž všecko zevnější, jako bohoslužebné úkony, bylo předobrazováním, pročez tyto církve byly zvány církvemi předobrazujícími. *(fl)* Církve, založená u dítek Izraelských, byla církví předobrazující. *(gl)* Všecky její bohoslužebné úkony byly zevnější, a předobrazovaly věci vnitřní, jež přísluší nebi a církvi. *(hl)* Předobrazování církve a bohoslužby přestala, když Pán přišel na svět a zjevil Sebe, poněvadž Pán otevřel vnitřnost církve a poněvadž všechny věci oné církve v nejvyšším smyslu vztahovaly se k Němu. *(il)*

(al) Č. 6275, 6284, 6299 — *(bl)* Č. 5711 - *(cl)* Č. 2988 — *(dl)* Č. 4791 -4805, 5695 - *(cl)* Č. 3562, 5711 - *(dl)* Č. 4240, 4939, 5051, 6275, 6284, 6299, 9216 — *(el)* Č. 4292. - *(fl)* Č. 519, 521, 2896 — *(gl)* Č. 1003, 2179, 10149 - *(hl)* Č. 4288, 4874 - *(il)* Č. 4832 [? 4835].

(13)

O literním čili zevnějším smyslu Slova

Doslovný smysl Slova jest podle toho, co jeví se na světě, *(jl)* a jest pro chápavost prostých lidí. *(kl)* Slovo v literním smyslu jest přírodní. *(ll)* Příčina toho jest, že přírodnost jest ultimem, *(ml)* v němž končí to, co je duchovní a nebeské, a na němž spočívají tak, jako dům na své základně; a jinak vnitřní smysl Slova bez zevnějšího smyslu byl by jako dům bez základů. *(nl)* Slovo, jsouc takového rázu, jest schránou [continens] smyslu duchovního a nebeského. *(ol)* Poněvadž jest takovéto, jest svaté a božské v doslovném smyslu pokud se týče všeho, i každé jednotlivosti v něm, ba až na každou jednotlivou čárku. *(pl)* Zákony, dané dítkám Izraelovým, ač jsou zrušeny, přece jen jsou svatým Slovem vzhledem k vnitřnímu smyslu v nich. *(ql)* Zákony, práva a řád pro Izraelskou čili židovskou církev, kteráž byla církví předobrazující, jsou takové, že doposud mají v obojím smyslu, vnitřním a zevnějším platnost, takže co do zevnějšího smyslu mají plně býti zachovávány; z části jsou takové, které mohou býti užitečné, je—li libo je zachovávat, a z části takové, které naprosto byly zrušeny. *(rl)* Slovo jest božské i pokud se týče toho, co bylo zrušeno, vzhledem k nebeským věcem, kteréž jsou vloženy v jeho vnitřní smysl. *(sl)*

Jaké jest Slovo v literním smyslu, není-li současně chápáno i co do vnitřního smyslu, čili — což jest totéž — podle pravé nauky ze Slova. *(tl)* Nesčíslná kacířstva prýští z literního smyslu Slova bez smyslu vnitřního, čili bez pravé nauky ze Slova. *(ul)* Ti, kdož jsou v zevnějších bez vnitřnosti, nemohou snést vnitřnosti Slova. *(vl)* Tací byli Židé, a jsou takovými doposud. *(wl)*

(jl) Č. 584 [? 589], 926, 1719, 1720, 1832, 1874, 2242, 2520, 2533, 2719, [? 2720] - *(kl)* Č. 2533 [? 25321 9049, 9063, 9086 - *(ll)* Č. 8783 - *(ml)* Poslední mezí. (Pozn. překl.) - *(nl)* Č. 9360, 9430, 9433, 9824, 10044, 10436 — *(ol)* Č. 9407 — *(pl)* Č. 639, 680, 1319 [? 1869], 1870, 9198, 10321, 10637 - *(ql)* Č. 9210 [? 9211], 9259, 9349 — *(rl)* Č. 9349 — *(sl)* Č. 10637 — *(tl)* Č. 10402 - *(ul)* Č. 10401 [? 10400] - *(vl)* Č. 10694 - *(wl)* Č. 301-303, 3479, 4429, 4433, 4680, 4844, 4847, 10396, 10401, 10407, 10695 [? 10694], 10701, 10707.

Pán jest Slovo

V nejvniternějším smyslu Slova jedná se výhradně o Pánu, a všechny stavy oslavení Jeho Člověčenství jsou popisovány, to jest sjednocení [unionis] s Vlastním Božstvím, jakož i všechny stavy podrobení pekel a uvedení do pořádku všech věcí jak tam, tak i v nebesích. (xI) Tudíž v onom smyslu popisován jest celý život Páně na světě, a skrze to Pán ustavičně jest přítomen u andělů. (yI) Proto Jediný Pán jest v nejvniternějším Slově, a odtud jest božskost a svatost Slova. (zI) Rčení Páně, že naplnilo se Písmo o Něm, značí, že splnilo se vše, co jest v nejvniternějším smyslu. (aJ)

Slovo značí Božskou Pravdu. (bJ) Pán jest Slovo, poněvadž jest Božská Pravda. (cJ) Pán jest Slovo i proto, že Slovo jest od Něho a týká se Jeho. (dJ) A v nejvniternějším smyslu jedná toliko o Pánu, že tedy Pán Sám jest v něm. (eJ) A poněvadž v celku i v jednotlivostech Slova jest manželství Božského Dobra a Božské Pravdy, kteréžto manželství jest v Jediném Pánu. (fJ) Božská Pravda jest jedinou reální věcí, a to, v čem ona jest, a co jest z Božství, jest jedinou substanciální věcí. (gJ) A poněvadž Božská Pravda, vycházející od Pána jakožto slunce nebeského, jest v nebi světlem, a Božské Dobro jest tam teplem, a poněvadž z nich tam existují všechny věci, tak, jako všechny věci na světě ze světla a tepla, kteréž také jest v jejich substancích a působí skrze ně; a poněvadž přírodní svět existuje skrze nebe čili duchovní svět — jest zřejmo, že všechny věci, které jsou stvořeny, jsou stvořeny Božskou Pravdou, tudíž Slovem, podle těchto slov u Jana: „Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. Všecky věci skrze ně učiněny jsou... A Slovo to tělo učiněno jest.“ (1, 1. 3. 14.) (hJ) Další podrobnosti o stvoření všech věcí z Božské Pravdy, tudíž Pánem, viz v díle „Nebe a peklo“ č. 137; a úplněji ve článku, kde jedná se o slunci nebeském, že ono jest Pán a že jest Jeho Božská Láska, — č. 116—125; a že Božská Pravda jest světlem a Božské Dobro teplem z tohoto Slunce v nebesích, — č. 126—140.

Spojení Pána se člověkem skrze Slovo děje se prostřednictvím vniterného smyslu. (iJ) Skrze vše a každou jednotlivost Slova děje se spojení, a tudíž Slovo jest obdivuhodné nade všechny jiné spisy. (jJ) Od doby, kdy Slovo bylo napsáno, Pán mluví skrze ně s lidmi. (kJ) Další podrobnosti o spojení nebes se člověkem skrze Slovo viz v díle „Nebe a peklo“, — č. 303—310.

(xI) Č. 2249, 7014 - (yI) Č. 2523 - (zI) Č. 1873, 9357 — (aJ) Č. 7933 - (bJ) Č. 4692, 5075, 9987 — (cJ) Č. 2533 - (dJ) Č. 2859 — (eJ) Č. 1873, 9357 - (fJ) Č. 3004, 3005, 3009, 4158 [? 5138], 5194, 5502, 6343, 7945, 8339, 9263, 9314 - (gJ) Č. 5272, 6880. 7004, 5200 [? 8200] - (hJ) Č. 2803, 2884 [? 2894], 5272, 7830 [? 6880] - (iJ) Č. 10375 (jJ) Č. 10632, 10633, 10634 - (kJ) Č. 10290.

O těch, kdož jsou proti Slovu

O těch, kdož Slovem pohrdají, jemu se rouhají a je znesvěcují. (lJ) Jakými jsou ve druhém životě. (mJ) Představují houževnaté [viscosa] částice krve. (nJ) Jaké jest nebezpečí ze znesvěcování Slova. (oJ) Jest škodlivé, jestliže principy nepravdy, zejména u těch, kdož oddávají se sebelásce a lásce ke světu, jsou utvrzovány Slovem. (pJ) Ti, kdož nejsou v náklonnosti ku pravdě pro pravdu samou, naprosto odmítají to, co jest z vniterného smyslu Slova a oškliví si to — ze zkušenosti s takovými ve světě duchů. (qJ) O některých ve příštím životě, kteří snažili se úplně zavrhnouti vniterné věci Slova, že pozbyli rozumu. (rJ)

(lJ) Č. 1878 — (mJ) Č. 1761, 9222 — (nJ) Č. 5719 - (oJ) Č. 571 -582 - (pJ) Č. 589 - (qJ) Č.

(16)

Které jsou knihy Slova

Knihami Slova jsou všechny ty, které mají vniterný smysl; které však ho nemají, nejsou Slovem. Knihy Slova ve Starém Zákoně jsou: Patero knih Mojžíšových, kniha Jozue, Kniha soudců, dvě Knihy Samuelovy, dvě Knihy královské, Žalmy Davidovy, proroci: Izaiáš, Jeremiáš, Pláč Jeremiášův, Ezechiel, Daniel, Ozeáš, Joel, Amos, Obadiáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Habakuk, Sofoniáš, Aggeus, Zachariáš, Malachiáš. V Novém Zákoně: čtyři evangelisté, Matouš, Marek, Lukáš, Jan a Zjevení. Ostatní nemají vniterného smyslu. (sJ)

Kniha Jobova jest prastarou knihou, v níž sice jest vniterný smysl, nikoliv však v souvislosti [in sede]. (tJ)

(sJ) Č. 10325 — (tJ) Č. 3570 [? 3540], 9942.

(17)

Další podrobnosti o Slově

Slovo v hebrejské řeči značí různé věci, jako: řeč, přemýšlení mysli, kteroukoliv věc, která skutečně existuje, a tudíž cosi. (uJ) Slovo značí Božskou Pravdu a Pána. (vJ) Slova značí pravdy. (wJ) Značí nauky. (xJ) Desatero slov značí všechny božské pravdy. (yJ)

Ve Slově, hlavně prorockém, bývá po dvou výrazech pro jednu a tutéž věc, a jeden z nich vztahuje se k dobru, druhý ku pravdě, jež takto jsou spojeny. (zJ) Toliko z vniterného smyslu Slova lze seznati, který výraz vztahuje se k dobru a který ku pravdě, poněvadž jsou jistá slova, jimiž vyjadřuje se to, co přísluší dobru, a jistá slova, jimiž vyjadřuje se to, co přísluší pravdě. (aK) A to tak nepřetržitě, že již z pouhé praedikace slov lze seznati, zdaž předmětem jest dobro nebo pravda. (bK) Začasté jeden výraz zahrnuje v sobě všeobecnost, druhý výraz pak cosi zvláštního, co vyplývá z oné všeobecnosti. (cK) Jest jistý druh vzájemnosti ve Slově. (dK) Většina výrazů ve Slově má též opačný smysl. (eK) Vniterný smysl podává svůj předmět na způsob zvěstování [praedicabiliter] (fK).

Ti, kdož mají svou rozkoš ve Slově, ve příštím životě přijímají teplo nebes, v němž jest nebeská láska, a to podle jakosti a míry [této] své rozkoše, z lásky pocházející.

(uJ) Č. 9987 - (vJ) Č. 2533, 4692, 5075, 9987 - (wJ) Č. 4692, 5075 - (xJ) Č. 1288 - (yJ) Č. 10688 - (zJ) Č. 683, 707, 5516 [? 2516], 8339 - (aK) Č. 793, 801 - (bK) Č. 2722 [? 2712]. (cK) Č. 2212 — (dK) Č. 2240 - (eK) Č. 4816 — (fK) Originál je bez číslic [? 4502]. (Pozn. překl.)

Swedenborg: Bílý kůň. - 3

(18)

Dodatek

[Tyto další poznámky k „Bílému koni“ byly .Swedenborgem zaslány Akademii věd ve Stockholmu, v jejímž archivu původní tento dopis doposud jest zachován. Opis tohoto listu

zaslal autor svému příteli a prvému překladateli svých spisů do angličtiny, Rev. Thomasovi Hartleyovi s názvem „Dodatek k pojednání O bílém koni“, což zdá se býti dostatečným odůvodněním, aby tento dodatek, jako takový, byl zde uveřejněn.] *Tato poznámka vydavatelská je přeložena z anglického vydání - Pozn. překl.*

(1)

Ježto dnes může se zdáti čímsi neobvyklým, že by kůň značil porozumění pravdě a v opačném smyslu rozumářství, jevíci se, jako by bylo výsledkem porozumění, a sloužící ku potvrzování nepravdy — hodlám tu uvést některá další místa ze Slova [Božího], kdež děje se zmínka o koni, a to tato:

„Zdali proti moři rozhněvání tvé, Hospodine, když jsi jel na koních svých? Vozy tvé jsou spasením. Bral jsi se po moři na koních svých, bažinami vod.“ (Ab. 3, 8. 15.)

„Kopyta koňů Hospodinových jako úskalí spočítána budou.“ (Iz. 5, 28.)

„Od žehrání tvého, ó Bože Jakubův, i vůz i kůň tvrdě zesnuli.“ (2. 76, 7.)

„A podvrátím stolicí království, podvrátím vůz i ty, kteříž na něm jezdí, a zajdou koně i jezdci jejich.“ (Agg. 2, 22.)

„Vyplením koně z Jeruzaléma; naopak národům mluvíti bude pokoj.“ (Zach. 9, 10.)

(2)

V těchto místech kůň značí porozumívání pravdě Církve; vůz značí nauku z toho odvozenou, a jezdci značí ty, kdož rozumí a jsou v nauce ze Slova. Ještě zřetelněji vysvětluje to z tohoto:

„Shromažďte se odevšad k obětem mým. A nasytíte se ze stolu mého koňmi i jezdci. A tak zjevím slávu svou mezi národy.“ (Ez. 39, 17. 20. 21.)

„Pojd'te, a shromažďte se k večeři velikého Boha, abyste jedli těla koňů, i těch, kteříž na nich sedí.“ (Zjev. 19, 17, 18.)

Jedná se zde o Nové Církvi od Pána připravované, a že tehdy zjeveno bude porozumění Slovu, a že vyučováno bude nauce pravdě, z toho odvozené; což jiného byla by ona kratochvíle, kdy [lidé] nasycovali by se při stolu Páně jezdci a vozy? A že požíváno bude masa koní a těch, kdož na nich sedí? Kromě jiného význam koní a vozů vysvětluje z tohoto:

„Připaš meč svůj, ó reku! vyjížděj se Slovem pravdy“ (Ž. 45, 4. 5.).

„Prozpěvujte, vyvyšujte Toho, jenž jede na oblacích“ (Ž. 68, 5).

„Hospodin, jedoucí na oblaku“ (Iz. 19, 1.).

„Žalmy zpívejte Pánu, jedoucímu nad nebem nebes starodávných.“ (Ž. 68, 33. 34).

„Bůh seděl na cherubu“ (Ž. 18, 11).

„Tehdy rozkoš míti budeš v Hospodinu, a učiním tě jedoucím na nebesích země“ (Iz. 58, 14).

„Abych k jízdě užíval Efraima“ (Oz. 10, 11).

V těchto místech slovo „jezditi“ značí vyučovati a býti vyučován v pravdách nauky, a tak státi se moudrým; a Efraimem rovněž naznačeno jest porozumění Slovu. Totéž naznačeno jest koni a vozy; čtyřmi vozy, vyjíždějícími z prostředku mezi dvěma horami a čtyřmi koni, do

nich zapraženými, kteří byli: ryšavý, černý, bílý a strakatý, kteříž také nazváni byli duchy, a řečeno jest, že vycházeli z postavení před Pánem vsí země (Zachar. 6, 1 — 15). Totéž naznačeno tím, že:

„když otevřel Beránek pečeti knihy, vyšli pořadem za sebou koně, první kůň bílý, druhý kůň ryšavý, třetí kůň černý, a čtvrtý kůň plavý" (Zjev. 6, 1—8);

knihou, jejíž pečeti byly otevřeny, rozuměti jest Slovo; jest zřejmo, že odnikud jinud, než odtud [ze Slova] může se šířiti jeho porozumívání, neboť co jiného mohlo by býti míněno čtyřmi koni, vycházejícími z otevřené knihy?

(3)

Že kůň značí porozumění pravdě a vůz nauku, vysvítá z těchže výrazů, použito-li jich ve smyslu opačném, v němž kůň značí porozumívání pravdě, zfalšované rozumářstvím, a vůz nauku čili blud, odtud odvozený; tak v těchto místech:

„Běda těm, kteříž sestupují do Egypta o pomoci a na korně se opírají a nepatří k Svatému Izraelskému.: neboť Egypt jest člověk a nikoliv Bůh, a jeho koně jsou tělo a ne duch" (Iz. 31, 1. 3).

„Ustanovíš nad Izraelem krále, kteréhož by vyvolil Hospodin. Avšak ať nemívá mnoho koňů, a ať neobrací zase lidu do Egypta, aby rozhojnil koně" (5. Mojž. 17, 15—16).

Toto jest řečeno proto, že Egypt značí přírodního člověka, který rozumářstvím ze smyslu tělesných zvrací pravdu Slova; což jiného mohlo by značiti, že koně z Egypta jsou tělem a nikoliv duchem, a že král nemá rozhojnovati koně, to jest náboženské nepravdy?

„Assur nemůže zachovati nás, na koních nepojedeme" (Oz. 14, 3).

„Tito ve vozích, jiní v koních [doufají]; my v pravdě ve Jménu Boha našeho se chlubíme" (2. 20, 8).

Oklamatelný jest kůň k spomožení" (2. 33, 17).

„Řekl Svatý Izraelský: „V důvěře bude statečnost vaše; nýbrž říkáte: Nikoliv, na koni utečeme a na rychlých ujedeme" (Iz. 30, 15. 16).

„Hospodin učiní Judu jako koně slavného; zahanbí ty, kteříž jedou na koních" (Zach. 10, 3. 5.).

„Přivedu na Týr krále Babylonského s koňmi a s vozy, i s jezdci. Od množství koní jeho přikryje tě prach jejich; od hřmotu jezdců i vozů zatřesou se zdi tvé. Kopyty koní svých pošlapá všechny ulice tvé" (Ez. 26, 7—11).

Týr ve Slově značí Církev pokud se týče poznatků dobra a pravdy, a král Babylonský značí jejich zfalšování a znesvěcení; toť jest příčinou, že zde mluví se o tom, že přijde s koni, s vozy, s jezdci, a že od množství koní přikryje jej prach jejich.

„Běda městu krve, kteréž všechno lží a ukrutenstvím plné jest, a řehtání koní a vozů skákání bude" (Nah. 3, 1—4);

město krve značí nauku ze zfalšovaných pravd Slova. Dále na jiných místech, jako: *Izaiáš, 5, 26. 28; Jerem. 6, 23; 8, 16; 46 4. 9; 50, 37. 38. 42; Ezech. 17, 15; 23, 5, 6. 20; Abak. 1, 6. 8. 9. 10; 1. 67, 11. 12. Ž. 147, 10.* - Rozuměti zvrácené a porušené pravdě Slova, jest naznačeno koněm ryšavým, černým a plavým také v Apokalypse (6, 4. 5. 8). Jelikož kůň značí porozumívání [chápání] pravdě a v opačném smyslu porozumívání nepravdě, může býti z toho zjevno, jaké jest Slovo v duchovním smyslu.

(4)

Jest známo, že v Egyptě byly hieroglyfy, a že byly napsány na sloupech a zdích chrámů atd., a že dodnes není známo, jaké věci jsou jimi naznačeny. Hieroglyfy ty nebyly ničím, nežli souvztažnostmi mezi duchovností a přírodností, jimiž Egyptané více než ostatní národové v Asii za oné doby se zaměstnávali, a podle nichž nejstarší národové v Řecku sepisovali své báje. Nejstarší styl^{*)} nebyl jiný. K tomu přidávám tu novou věc, že všecko, co v duchovním světě jeví se očím andělů a duchů, jsou výhradně jen souvztažnosti, z kterýchto příčiny celé Písmo svaté jest napsáno v souvztažnostech, aby skrze ně, jakožto takové, bylo spojení lidí Církve s anděly nebe. A poněvadž Egyptané, a s nimi i ostatní v asijských říších počali ony souvztažnosti zvracet v modloslužebnosti, k níž synové Izraelští byli náchylní, proto bylo zapovězeno znova vyvolávat je k jakémukoliv jich používání, jakž zřejmě vysvítá z prvního přikázání Desatera, kdež se praví:

„Neučiníš sobě rytiny, ani jakého podobenství těch věcí, které jsou na nebi svrchu, ani těch kteréž na zemi dole, ani těch, kteréž jsou u vodách pod zemí; nebudeš se jim klaněti, ani jich ctíti, neboť já jsem Hospodin Bůh tvůj“ (5. Mojž. 5, 8. 9).

Podobně i na jiných místech. Od oné doby známost o souvztažnostech počala upadávati v zapomenutí a to postupně v takové, že za dnešní doby sotva kdo ví, že někdy existovala, a že vůbec má nějaký význam. Poněvadž pak nyní Pánem jest zřizována Nová Církev, založená na Slově, a kteráž rozumí se Novým Jeruzalémem, o němž mluví se v Apokalypse, — zlíbilo se Pánu onu nauku zjeviti, a otevřítí [odhaliti] Slovo tak, jaké jest uvnitř ve svém smyslu, to jest ve smyslu duchovním, což učiněno jest skrze mne v díle „Arcana Coelestia“, v Londýně vydaném, a pak v „Apocalypsis Revelata“, vydané v Amsterdamu. Poněvadž ona nauka o souvztažnostech byla za starodávna vědou věd, a byla jejich moudrostí, bude zajisté někomu z vaší Akademie zdáti se důležitě, aby věnoval této vědě pozornost, i mohl by za tím účelem započítí především se souvztažnostmi v „Apocalypsis Revelata“ odhalenými, a ze Slova dovozenými. Kdyby bylo žádoucí, jsem ochoten hieroglyfy egyptské, kteréž nejsou ničím jiným, nežli souvztažnostmi, objasniti a uveřejniti, což nikdo jiný učiniti nemůže.

**) Ve smyslu „způsob vyjadřování“ – Pozn. překl.*

E. S.

(19)

Index

Sestaven podle anglického vydání.

Apocalypsis Revelata. Zmínka, dodatek (4).

Arcana Coelestia. Obsah díla, (5). Výňatky z něho, (6)—(17). Zmínka, dodatek (4).

Bílý kůň. Popis ve Zjev. (19), (11)—(14). (16) v (1). Co značí, (1).

Církev. Staré církve byly předobrazující, (4). Zjevení k nim, (6). Kdo jsou z církve, (6). Církev za dnešních dnů, (8). Přirozenost Židovské církve, (12). Její zákony, (13). Týr představuje církev, co do poznatků, dod. (3). Církev nyní znovu zřizovaná, dod. (4).

Duchovní smysl. Viz **Slova**.

Egypt. Představuje přírodního člověka, dod. (3). Hieroglyfy, dod. (4). Vznik modloslužby v Egyptě, dod. (4).

Hieroglyfy. Jsou souvztažnosti, dod. (4). Swedenborg ochoten vysvětliti je, dod. (4).

Jména. Slovo Boží, (1). Ruben, Simeon atd., (12).

Jób. Kniha Jobova, (16).

Kůň. Viz **Bílý kůň.** Značí porozumění (chápání), (2), (3). Jmenován v citovaných místech, viz **Slovo.** Vysvětlen co do souvztažností, dod. (1) až (4). Viděn v duchovním světě, (3). Pegasus, (4). Trojanský kůň, (4).

Nebe. Vytvořeno Božskou Pravdou, jakožto jediný člověk, (11).

Nebe a peklo. Zmínka o této knize, (12), (14).

Osvícení. Nutnost osvícení, aby bylo porozuměno Slovu, (7). Kdož jsou osvěcováni, (7).

Pán. Viděn jakožto Slovo ve Zjevení Janově, (19). kap., (1). Naznačen Judou, (12). On jest Slovo, (14). Slunce nebeské, (14).

Páně modlitba. Obsahuje nesčíslné věci, 11.

Poznatky, viz **Vědomosti.**

Prorocství. Nelze jim porozumět bez duchovního smyslu, (9).

Příroda. Jaké věci v ní existují, (12).

Řecko. Báje vzniklé ze souvztažností, (4); dod. (4).

Slovo. Pán jakožto Slovo, (1). Nutnost a výtečnost jeho, (6). Staré Slovo, (6). Nemůže mu býti porozuměno bez osvícení, (7). Kdož jsou osvěcováni, (7). Aby bylo rozumově přijímáno, (7). Není mu rozuměno bez nauky, (8). Jeho duchovní smysl, (9). Pro anděly a lidi, (10). Nazváno „smlouvou“, (10). Znovuzrození jest ve vnitřním smyslu, (10). Každý puntík jest svatý, (11). Písmena jsou oblakem, (11). Kterak jeho historické části jsou vnímány v nebi, (11). Jeho souvztažnosti a předobrazení, (12); dod. (4). Písmeno Slova, (13). Pán jest Slovo, (14). Kdož jsou proti němu, (15). Knihy Slova, (16). Otevřeno Beránkem, dod. (2).

Souvztažnost. Viz **Slovo.** Jich známost za starodávna, (12). Pravá nauka jest naukou účinné lásky a víry, (8). Není nauky víry bez účinné lásky, (8). Dotvrzeno důvody, (8). Označení vozem, dod. (2).

Swedenborg. Jeho díla, (5), (12), (14); dod. (4). Ochoten vysvětliti hieroglyfy, dod. (4). Nikdo, jiný nemůže tak učiniti, dod. (4).

Týr (Tyrrhus). Představuje církev pokud se týče vědomostí (poznatků), dod. (3).

Vědu. Viz **Vědomosti.**

Vědomosti. Vědomosti o souvztažnostech u Starých, (12). Dod. (4). Kterak zanikly, dod. (4). Kterak obnoveny, dod. (4).

Vůz. Značí nauku, dod. (2). Rovněž nesprávnou nauku, dod. (4).

Poznámka překladatele

Číslo, jež naznačují články z díla „Nebeská tajemství“, a jež v latinském originálu zařaděna jsou do textu, umístil překladatel tohoto českého vydání pod čáru, aby čtení textu nerušila, a jsou vytištěna drobnějším písmem.

Zdá se, že do některých těchto čísel latinského originálu vloudily se tiskové chyby. Překladatel německého vydání zkoumal správnost těchto čísel, porovnává je s příslušnými články „Nebeských tajemství“, a chybná čísla nahradil jinými, jež v tomto českém vydání umístili jsme do závorek za čísla pochybná, a označili je otazníkem.

Obsah

(1-5)	Úvod	4
(6)	O nutnosti a výtečnosti Slova [Božího]	7
(7)	Slovu může rozumět toliko ten, kdo jest v osvětlení	8
(8)	Slovu nemůže být porozuměno jinak, nežli naukou ze Slova	9
(9)	Ve Slově jest duchovní smysl, zvaný vniterným smyslem	10
(10)	Vniterný smysl Slova jest hlavně pro anděly, a rovněž i pro lidi	10
(11)	Ve vniterném čili duchovním smyslu Slova jsou nesčetná tajemství	12
(12)	Slovo psáno jest v souvztažnostech a tudíž v předobrazeních	13
(13)	O literním čili zevnějším smyslu Slova	15
(14)	Pán jest Slovo	16
(15)	O těch, kdož jsou proti Slovu	16
(16)	Které jsou knihy Slova	17
(17)	Další podrobnosti o Slově	17
(18)		

Dodatek 17

(19)	Index	20
(20)	Obsah	22

SPISY ŠVÉDSKÉHO REFORMÁTORA EMANUELA SWEDENBORG

V českém překladu dosud vyšlo:

NEBE A PEKLO. Dle viděného a slyšeného. (O nebi. – Svět duchů. – O pekle.). 552 stran v. 8°.	Kč	30,-
STYK DUŠE S TĚLEM. 48 stran. II. Vyd v. 8°.	Kč	3,50
NEBESKÁ NAUKA. 96 stran v. 8°.	Kč	6,-
O VÍŘE. 48 stran v. 8°.	Kč	4,-
POSLEDNÍ SOUD. 164 stran. v. 8°.	Kč	15,-
O PÍSMU SVATÉM. 140 stran v. 8°.	Kč	10,-
O ÚČINNÉ LÁSCE. 102 stran v. 8°.	Kč	7,-
BÍLÝ KUŇ V APOKALYPSE. 48 stran v. 8°.	Kč	3,50
TĚLESA SVĚTOVÁ A JEJICH OBYVATELÉ.	Kč	10,-
OKAMŽIKY PO SMRTI. (Z díla „Nebe a peklo“).	Kč	1,-

SPISY PODLE EM. SWEDENBORG aj.:

EMANUEL SWEDENBORG. Napsal Jar. Im. Janeček. S podobenkou a autografem. 160 stran.	Kč	6,-
BŮH, ČLOVĚK, VĚČNOST. Napsal A. O. Brickman .	Kč	6,-
NÁBOŽENSKÁ FILOSOFIE. (Učení Swedenborgovo).	Kč	3,-
DUCH A DUCHOVNÍ SVĚT. Napsal Chauncey Giles	Kč	3,-
KDO BYL JEŽÍŠ KRISTUS. Napsal Ch. Gilles. 32 stran.	Kč	2,-
U HROBU DÍTEK. Napsal A. O. Brickman. 155 stran.	Kč	8,-
VIDITELNÉ A NEVIDITELNÉ. Napsal T. S. Arthur .	Kč	1,20
ČEMU UČÍ NOVA CÍRKEV KŘESŤANSKÁ.	Kč	-,50
ÚHELNÍ KÁMEN EVANGELIA. Naps. A. O. Brickman.	Kč	-,50
DUCHOVNÍ PÍSNĚ Nové Církve křesťanské.	Kč	-,50
ČASOPIS NOVÝ JERUZALÉM (Swedenborská revue)..		
Ročník II.—VI	po	Kč 4,—
Ročník XI—XIII	po	Kč 6,—
Ročník XIV—XVI	po	Kč 10,—

-Ve vydávání se pokračuje. Roční předplatné Kč 10 —

Objednati lze též ve všech knihkupectvích.

Příslušnou částku zašlete předem

Na poštovné nutno připojit 10% krámské ceny.

JAROSLAV IM. JANEČEK,
PRAHA, KRÁL. VINOHRADY, LEGEROVA (Táborská) ul. 18.

Přes 7000 stran a 3000 obrázků o Vesmírných lidech najdete na internetu:

[**www.vesmirni-lide.cz**](http://www.vesmirni-lide.cz)

[**www.vesmirnilide.cz**](http://www.vesmirnilide.cz)

[**www.andele-svetla.cz**](http://www.andele-svetla.cz)

[**www.andelesvetla.cz**](http://www.andelesvetla.cz)

[**www.universe-people.cz**](http://www.universe-people.cz)

[**www.universe-people.com**](http://www.universe-people.com)

[**www.cosmic-people.com**](http://www.cosmic-people.com)

[**www.angels-light.org**](http://www.angels-light.org)

[**www.angels-heaven.org**](http://www.angels-heaven.org)

[**www.ashtar-sheran.org**](http://www.ashtar-sheran.org)

[**www.himmels-engel.de**](http://www.himmels-engel.de)

[**www.angeles-luz.es**](http://www.angeles-luz.es)

[**www.angely-sveta.ru**](http://www.angely-sveta.ru)

[**www.anges-lumiere.eu**](http://www.anges-lumiere.eu)

[**www.angelo-luce.it**](http://www.angelo-luce.it)

[**www.anioly-nieba.pl**](http://www.anioly-nieba.pl)

[**www.feny-angyalai.hu**](http://www.feny-angyalai.hu)

[**www.anjos-ceu.eu**](http://www.anjos-ceu.eu)

[**www.angeli-raja.eu**](http://www.angeli-raja.eu)

13.7.2005

IVO A. BENDA
P.O. BOX 39
036 01 MARTIN 1
SLOVENSKO

Mobil: +420-603-491600